Муркаш районӗ 65 ҫул тултарнӑ май

Йӗркелӗхе, дисциплинӑна вӗрентнӗ

«Зарница» тата «Орленок» ҫарпа спорт вӑййисем шкул ачисемшӗн яланах кӗтнӗ самант пулнӑ. Питӗ тӗплӗн те тулли кӑмӑлпа хатӗрленеттӗмӗр вӑййисене тухмашкӑн», – аса илет Николай Порфирьевич Маряшкин ҫак сӑн ӳкерчӗк ҫине пӑхса. Юнкӑри вӑтам шкул ачисем 1982 ҫулта Ҫӗрпӳ хулинче республикӑри «Зарница» тата «Орленок» ҫарпа спорт вӑййисене хутшӑннӑ вӑхӑта сӑнлать вӑл. Николай Порфирьевич шӑпах вӗсен ертӳҫи пулнӑ.

«Унта лекме ҫӑмӑл пулман. Шкулсенче «начальная военная подготовка» урокӗсем пурччӗ вӑл вӑхӑтра. Ҫавӑнпа та дисциплина ҫирӗп пулнӑ ачасен. Ҫав ҫул Козьмодемьянск хулине пӗр ушкӑнӗ ҫарпа спорт вӑййисене хутшӑнмалла пулнӑ. Паллах, пӗр пек форма кирлӗ. Ачасем валли ҫӗлетнӗ форма пирӗн Юнка шкулӗнче пурччӗ. Вара ун чухне районти комсомол организацийӗн пӗрремӗш секретарӗ Ю.А. Иванов пире майӑн 9-мӗшӗнче Козьмодемьянска каймаллине пӗлтерчӗ. Килӗшрӗмӗр», – малалла каласа парать Николай Порфирьевич.

Ҫав ҫулах, районта иртекен «Зарница» тата «Орленок» вӑййисене хутшӑнса, Юнкӑсем ҫӗнтерӳҫӗсем пулса тӑнӑ. Июнӗн 15-19-мӗшӗсенче вӗсене республика шайӗнчи ӑмӑртусем кӗтнӗ. Хӑйне тивӗҫлӗ кӑтартса шкул командине Чӑвашра та мала тухма пултарнӑ. «Савӑннипе ҫӗнтерӳҫсен куҫҫулӗ кӑшт тухаймастчӗ ҫеҫ. Раҫҫейри вӑйӑсене хутшӑнма пире суйланӑ-ҫке! Вара Пӗтӗм Раҫҫейри 5-мӗш ҫарпа спорт вӑййисене хутшӑнма июль уйӑхӗнче Куйбышев хулине кайрӑмӑр. Нумай пысӑк ҫын ырӑ сӑмахсем каласа ӑсатрӗ пире унта. Ӑмӑрту пӗр эрнене тӑсӑлчӗ. Намӑс кӑтартмарӑмӑр Муркаш районне. Лайӑх кӑтартусемпе таврӑнтӑмӑр. Вӑл ҫул кашни вӑйӑна тухма ҫӗнӗ формӑсем ҫӗлеттерӗччӗ. Пӗтӗм кӑмӑлтан пурнӑҫланӑ хамӑрӑн ӗҫе», – ҫапла вӗҫлерӗ хӑйӗн асаилӗвне ЧР тава тивӗҫлӗ учителӗ.

Хальхи ҫамрӑксене вара Николай Порфирьевич ӗҫе ҫиелтен мар, тӗплӗн тума вӗренме сунчӗ. «Йӗркелӗх, дисциплина пултӑр тесен ҫиелтен кӑна ӗҫлени кирлӗ мар. Ҫар тени яшсемшӗн яланах чысла пултӑр», – ҫапла пулчӗ унӑн сӗнӗвӗ.

Н. НИКОЛАЕВА.

Вӗрентӳ

Ҫӗнӗ технологисемпе усӑ куратпӑр

Муркаш районӗнчи учительсем юлашки ҫулсенче информаципе коммуникаци технологийӗсене алла илессипе тата вӗрентӳ программинче вӗсемпе усӑ курассипе тӑрӑшсах ӗҫлеҫҫӗ. Компьютерсемпе усӑ курса проектсем, тӗрлӗ мониторингсемпе методикӑсем хатӗрлессипе тӑрӑшаҫҫӗ.

2008 ҫулта районти вӗрентӳ пайӗ «Вӗрентӳ тытӑмӗн информатизацийӗ» федераллӑ проекта хутшӑнчӗ. Ҫавӑнпа та пур вӑтам тата тӗп шкулсенче ятарлӑ командӑсем йӗркеленчӗҫ. Вӗсем кашниех хӑйсен шкулне информатизацилемелли программӑсем ҫырса хатӗрленӗ, ҫирӗплетнӗ. Калайкассинчи вӑтам шкул команди хӑйсен программипе района мала тухрӗ, Чӑваш Республикин Вӗрентӳ министерствин грантне (50 пин тенкӗ) те ҫӗнсе илчӗ. Шетмӗпуҫӗнчи шкулӑн программи районти конкурсра тӗп шкулсем хушшинче ҫӗнтерме пултарчӗ.

Информаципе коммуникаци технологийӗсене усӑ курса учительсем сахал мар урок ирттереҫҫӗ. Районта иртнӗ «ИКТ усӑ курса иртернӗ чи лайӑх урок» конкурса учительсем пурӗ 22 ӗҫ тӑратнӑччӗ. Нискассинчи вӑтам шкулта пуҫламӑш классене вӗрентекен Полина Петровна Кожевникова, Муркашри вӑтам шкулта вырӑс чӗлхипе литературине ертсе пыракан Елена Николаевна Ефанова тата Москакасси шкулӗнчи социаллӑ педагог Елена Владисовна Поркина тӗрлӗ номинацисенче ҫӗнтерӳҫсен ятне тивӗҫрӗҫ.

Районти вӗрентӳ учрежденийӗсенче пурӗ 37 сайт йӗркеленӗ. Уйрӑм учительсен сайчӗсене те кӑмӑл пуррисем паллашма пултараҫҫӗ. Учительсен сайчӗсем хальлӗхе 95. Пӗлтӗр Муркашри вӑтам шкулӑн сайчӗ районта кӑна мар, республикӑра та чи лайӑххи пулчӗ. Муркашсем алла кубок та илчӗҫ. Хурачкари тӗп шкул вара «21 ӗмӗрти библиотека: медиатекӑна мӗнле йӗркелемелле?» проектпа ЧР Вӗрентӳ министерствин грантне ҫӗнсе илчӗ.

Шкулта ҫӗнӗлле ӗҫлесси, алла пулсан тарӑнрах пӗлӳ парасси те информаципе коммуникаци технологийӗсене алла илнинчен нумай килет. Ҫакна шута хурса Вӗрентӳ министерстви пӗлтӗрхи ҫул шкулсене аппаратпа программӑллӑ компьютер комплексӗсемпе тивӗҫтерчӗ. Пирӗн района та 1201545 тенкӗлӗх 20 компьютер комплекчӗ ҫитрӗ. Вӗсемпе усӑ курса малашне тата лайӑхрах ӗҫлесчӗ.

А. ЛЕСКИНА, районти вӗрентӳ пайӗн программисчӗ.

Сӑн ӳкерчӗкре: Нискассинчи вӑтам шкул учителӗ П. Кожевникова урок иртерет.

Милици хроникинчен

Пӗри пуять, тепри куҫҫуль кӑларать

Ялта пӗр-пӗрне пурте паллаҫҫӗ, пӗлеҫҫӗ. Никамран та нимӗн те пытараймӑн. Савӑнӑҫ та, хуйхӑ-суйхӑ пулни те часах сарӑлать ялта. Юлашки вӑхӑтра тата ҫынсем пӗрпӗрне юратманни питӗ палӑрма пуҫларӗ. Ӗлӗкхи пек «пӗри – пуриншӗн, пурте – пӗриншӗн» тени халӑхра ҫукпа пӗрех. Халӗ кашни харпӑр хӑйшӗн. Ылттисенчен лайӑхрах пурӑнасси тата укҫаллӑ пуласси чи ҫивӗч ыйтусен шутне кӗчӗ ӗнтӗ. Кам мӗнле пултарать, ҫапла пуйма май тупать ялта: кам икӗ вырӑнта ӗҫлет, кам выльӑх усрать, кам ерех сутать...

Спиртлӑ шӗвек сутса услам тӑвакансем вара ӗҫкелеме юратакансемшӗн ял-йышри чи хисеплӗ ҫынсем пулсах тӑраҫҫӗ. Анчах миҫе ҫемьене харкаштараҫҫӗ-ши вӗсем, миҫе ачана савӑнӑҫлӑ ачалӑх вырӑнне хуйхӑ парнелеҫҫӗ-ши? Ачисене шкул столовӑйӗнче апатланма памалли укҫана эрехе парӑннисем ют ҫынна парса алла эрех кӗленчи тытаҫҫӗ. Вӗсем хӑйсен ачисенчен аслӑрах тесе, «прависем» те нумайрах теҫҫӗ-ши?

Акӑ районти шалти ӗҫсен пайӗн сотрудникӗсем «Суррогат» операци вӑхӑтӗнче ялсенче пулса темиҫе административлӑ протоколах ҫырнӑ. Ялтман ялӗнче 250 грамм спиртлӑ шӗвеке 25 тенкӗпе сутакан тупӑннӑ, Пиккикассинче «тариф» вара 100 грамшӑн 5 тенкӗпе танлашать... Кун пек тӗслӗхсем тата пур. Пурин те ответне тытмалла пулать.

Машинӑна та куҫ пек сыхламалла

Ҫеменкассинчи пӗр каччӑ пӗр ҫамантрах пысӑк «тухӑҫ» илме пултарнӑ. Мӗнле тетӗр-и? Йӗркелӗ ҫынсем ҫывӑрнӑ вӑхӑтра, ирхи 3 сехет тӗлӗнче, Атапай ялне хӑнана килнӗ ҫыннӑн автомашининчи япаласене вӑрласа. Каччӑ машина ларкӑчӗсем ҫинчен виҫӗ чехол хывса илнӗ, динамиксем те килӗшнӗ ӑна, автомагнитола та. Хыҫала пӑхмалли икӗ тӗкӗр, руль ҫине тӑхӑнтармалли чехол тата ытти япаласене те «кӗсьене чикнӗ». Кил хуҫисен КамАЗӗ ӑшӗнчи магнитолӑна та вӑрлама манман. Ҫапла хӑйне валли 1990 ҫулта ҫуралнӑ йӗкӗт «пуянлӑх» кӑна мар, Уголовнӑй Кодексӑн 158 статйине те кӗске хушӑрах ӗҫлесе илнӗ.

Машинӑсене урама лартакансен вара тимлӗрех пулас пулать. Вак-тӗвексӗр кӑна мар, машинӑсӑр та тӑрса юлма пулать. Тепӗр тесен гаража лартакансен те тимӗр лашисене куҫ сыхланӑ пек сыхламалла. Юлашки вӑхӑтра машинӑсене вӑрлассипирӗн республикӑра та анлӑ сарӑлчӗ. Кризис ҫаплараx ҫаптарать иккен. Сыхӑ пулнине нимӗн те ҫитмест.

Кӗнеке хыҫҫӑн – кӗленче

Уроксем вӗҫленсен ачасем тӗрлӗ кружок-секцисене ҫӳренине, паллах, пурте ырлаҫҫӗ. Анчах вӗренекенсен интересӗсем пач урӑхла та пулаҫҫӗ. Акӑ Муркаш шкулӗнче вӗренекен виҫӗ арҫын ача та, 6, 9 тата 11 классенчисем, уроксем хыҫҫӑн килӗсене васкаман. Е. Андреев ячӗллӗ хуҫалӑхӑн тырӑ складне ҫӑра ҫӗмӗрсе кӗнӗ. Тырӑ вӑрлас шухӑшпа ҫӳремен-ха вӗсем. Эрех ӗҫмелли лӑпкӑ вырӑн шыранӑ каччӑсем. Ҫапла вара шкул ачисем килӗсене ӳсӗр кайнӑ. Хӑйсен пурнӑҫне ҫулне хӑйсемех вараланӑ, сывлӑх пирки вара пачах та шутлама пӗлмен. Ӗмӗрхи ыйту пуҫа хыҫтарать: кам айӑплӑ?

Пичете районти шалти ӗҫсен пайӗн материалӗсем тӑрӑх хатӗрленӗ.

Пӗлтерӳсем. Объявления

ИП Баранов Э.И. продает строительные материалы: доски хвойные обрезные, брусья, металл-швеллеры, угольники, трубы, цемент, шифер. Обращаться в «Моргаушагропромснаб» или по тел.: 8-903-346-40-58. 1-5.

ОКНА и ДВЕРИ
Оконные системы – МОНБЛАН – Австрия
Лучшее соотношение цены и качества от 2500 руб. за кв. м. Металлические двери: простые – от 6000 руб., утепленные – от 8000 руб. Гарантия, монтаж под ключ, доставка. Адрес: с. Моргауши, Дом быта.
Тел.: 8-927-841-67-31. 3-3.

Продается торговое оборудование площадью 8 кв. м. Стекло – горка, алюминиевый профиль. Тел.: 8-905-029-46-06.

Вӑкӑрсемпе сурӑх-такасем туянатӑп. Тел.: 8-903-063-07-57.

Спутниковые антенны ТРИКОЛОР с установкой, регистрацией и обслуживанием. Тел.: 8-905-345-77-19. 5-5.

Продаю кирпич: красный одинарный М-100, М-125, М-150, красный полуторный пустотный М-125, силикатный, КББ 20х20х40, керамзит, гравмассу, кирпич половняк. Доставка. Документы. Тел.: 8-903-358-20-97. 8-8.

Продаю косилки: роторная КРН-2,1; сегментная, конная, пресс рулонный ПР-200, плуг двухкорпусный, грабли: ГВК, конные для мотоблока. Тел.: 8-905-341-45-24.

Продаю кирпич: керамический одинарный, полуторный, двойной; силикатный: белый, желтый, серый; блоки керамзитные, пеноблоки, кольца колодезные, шифер, цемент. Доставка бесплатно, услуги автотранспорта, крана манипулятора. Тел.: 8-903-357-46-75, 8-927-88-00-483. 4-7.

ИП Ершов А.В. делает на заказ банные печи любой формы, а также гаражные, уличные ворота. Продает угольники, швеллера, трубы на забор и ворота. Доставка. Обращаться по тел.: 8-919-655-21-51 (Моргауши, плодокомбинат). 2-5.

Продаю блоки керамзитобетонные пропаренные, цемент. Дешево, доставка. Тел.: 8-902-328-87-87, 8-902-327-55-65. 5-9.

www.yandex.ru

Прогноз погоды с 7 по 14 февраля

сб 7	вс 8	пн 9 февраля	вт 10	ср 11	чт 12	пт 13	сб 14
переменная облачность	переменная облачность	облачно, небольшой снег	перем. обл., небольшой снег	облачно, без существ. осадков	облачно, небольшой снег	облачно, небольшой снег	облачно, небольшой снег
-16	-4	-1	-1	-4	-6	-2	-7
-19	-4	-3	-7	-15	-11	-10	-9

Моргаушская районная газета «Ҫӗнтерӳ ялавӗ»

УЧРЕДИТЕЛИ:
Министерство культуры, по делам национальностей, информационной политики и архивного дела Чувашской Республики.
РГУ «Редакция Моргаушской районной газеты «Ҫӗнтерӳ ялавӗ» Минкультуры Чувашии.

Главный редактор А.И. ТИХОНОВ.
АДРЕС: 429530, Чувашская Республика, село Моргауши, улица Мира, дом 9.
ТЕЛЕФОНЫ: директор-главный редактор - 2-11-36, заместитель главного редактора - 2-12-82, бухгалтерия - 2-11-35, отделы: общественно-политической жизни - 2-12-82, экономики - 2-11-38. Факс: 2-11-36; E-mail: morpress@cbx.ru

Газета зарегистрирована управлением Федеральной службы по надзору за соблюдением законодательства в сфере массовых коммуникаций и охране культурного наследия по Приволжскому федеральному округу.
Свидетельство о регистрации ПИ № ТУ 21-00025 от 26 декабря 2008 года.

Объем 1 усл. печатный лист.
Рукописи не рецензируются и не возвращаются, объемом более 2 стр. не принимаются.
Редакция не несет ответственности за содержание рекламных объявлений.

ИНДЕКС ИЗДАНИЯ: 54822.
Газета выходит на чувашском языке по средам, субботам.
Дежурный по номеру Николаева Н.Н.
Номер подписан 06.02.2009 г.
Время подписания в печать: по графику – 17 час. 20 мин, фактическое – 17 час. 20 мин.
Заказ Тираж 3825.

Номер набран и сверстан в РГУ «Редакция Моргаушской районной газеты «Ҫӗнтерӳ ялавӗ», отпечатан в типографии ГУП "ИПК "Чувашия": 428019 г. Чебоксары, пр. И. Яковлева,13. Качество печати соответствует оттискам, предоставленным редакцией.